

ZYGMUNT ŁUPINA

ur. 1929; Obrocz

Miejsce i czas wydarzeń	Warszawa, Lublin, PRL
Słowa kluczowe	projekt Polska transformacja 1989-1991, PRL, Okrągły Stół, "Solidarność" nauczycielska, oświata

Rozczarowanie podstolikiem oświatowym

Wówczas, [w 1989 roku], byłem człowiekiem aprobującym Okrągły Stół. Obecnie go nie aprobuję. Złożyło się na to dwadzieścia kilka lat historii oraz moje badania w IPN-ie, które przeprowadzałem w związku z pisaniem historii „Solidarności” od stanu wojennego do 1989 roku i historii „Solidarności” nauczycielskiej w latach 1980-1989. Doszedłem do wniosku, że strona nasza do rozmów Okrągłego Stołu podeszła lękliwie. Bała się obudzić potwora i jego gwałtownego [sprzeciwu], a potwór był umierający. Ten potwór to komunizm: komunistyczne władze i Związek Sowiecki. Rozmawiający obawiali się – mogę to stwierdzić na podstawie podstolika oświatowego. Doszła do mnie informacja z Warszawy, że jestem przewidziany w ekipie podstolika oświatowego, ale nigdy nie zostałem zaproszony na żadne spotkanie. Ze strony „Solidarności” podstolik stanowiło pięcioro warszawiaków. Jak przeczytałem efekty tego podstolika, złapałem się za głowę. Zapadła jedyna konkretna decyzja o likwidacji propedeutyki nauki o społeczeństwie jako przedmiotu nauczania i że nie będzie w 1989 roku matury z tego przedmiotu. Resztę spraw zepchnięto w taki sposób: damy wolność radom pedagogicznym i o reszcie spraw zadecydują rady pedagogiczne. W historii „Solidarności” nauczycielskiej odpowiedziałem: „Co wyście uczynili? Większość rad pedagogicznych w karnawale «Solidarności» wcale nie była solidarnościowa”. Nawet w takim aktywnym nauczycielskim regionie jak środkowo-wschodni w większości rad pedagogicznych nie było „Solidarności”, zwłaszcza w województwie zamojskim. W większości gmin w ogóle „Solidarności” nauczycielskiej nie było, choć była „Solidarność” wiejska. Tym radom pedagogicznym, w których nie ma „Solidarności”, oddajemy decyzję dotyczącą programu nauczania, wychowania i to przy dyrektorach, którzy wówczas byli. Chcę powiedzieć, że – generalnie rzecz biorąc – w skali Polski „Solidarność” nauczycielska była mało aktywna, jeśli chodzi o nauczanie i wychowanie.

Data i miejsce nagrania	2013-10-28, Lublin
Rozmawiał/a	Łukasz Kijek
Transkrypcja	Jakub Biesak
Redakcja	Janka Kowalska
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"